

Raadsvoorstel

Status: Voorbereidend besluitvormend

Agendapunt:	5
Onderwerp:	Gemeentelijke adviescommissie omgevingskwaliteit, verkenning en advies
Datum:	29 november 2021
Portefeuillehouder:	dhr. A. Schuurman
Decosnummer:	1379
Informant:	M. Jansen m.jansen@dalfsen.nl (0529) 488 347

Voorstel:

1. Kennis te nemen van de 'Notitie gemeentelijke adviescommissie omgevingskwaliteit, verkenning en advies'.
2. De verordening op de gemeentelijke adviescommissie omgevingskwaliteit gemeente Dalfsen 2022 vast te stellen.
3. De 3^e wijziging delegatie- en mandaatstatuut gemeenteraad Dalfsen 2021 vast te stellen.

Inleiding:

Een goede omgevingskwaliteit is een van de maatschappelijke doelstellingen van de Omgevingswet (verwachte inwerkingtreding 1 juli 2022). Advisering over (aspecten van) goede omgevingskwaliteit draagt bij aan zorgvuldige besluitvorming over bescherming en ontwikkeling van de fysieke leefomgeving. Gemeenten zijn aan zet om onder de Omgevingswet het lokale adviesstelsel in te richten.

Alle gemeenten moeten voor inwerkingtreding van de Omgevingswet een gemeentelijke adviescommissie omgevingskwaliteit instellen, waarbij minimaal is voorzien in de disciplines cultuurhistorie, bouw- en architectuurhistorie, restauratie, landschap en stedenbouw. De bevoegdheid hiervoor ligt bij de gemeenteraad op grond van artikel 17.9 van de Omgevingswet. De adviescommissie adviseert ten minste over rijksmonumenten en vervangt de huidige monumentencommissie. Gemeenten zijn vrij om te bepalen over de inrichting van de gemeentelijke adviescommissie omgevingskwaliteit. In de geest van de Omgevingswet wordt op lange termijn een doorontwikkeling naar een integraal lokaal adviesstelsel omgevingskwaliteit geadviseerd, waar dan bijvoorbeeld ook de stadsbouwmeester en/of ervenconsulent zitting in heeft.

In bijgevoegde notitie 'bijlage 1 Notitie gemeentelijke adviescommissie omgevingskwaliteit, verkenning en advies' is eerst gekeken naar de huidige advisering omtrent omgevingskwaliteit (monumentencommissie, stadsbouwmeester en ervenconsulent). Deze zijn geheel belegd bij Het Oversticht in Zwolle. Het Oversticht adviseert onafhankelijk over de kwaliteit bij veranderingen in de fysieke leefomgeving. Op basis van minimale vereisten en wensen is een advies uitgewerkt over een gemeentelijke adviescommissie omgevingskwaliteit in de gemeente Dalfsen en continuering van de samenwerking met Het Oversticht.

Argumenten:

1.1 Met het instellen van een gemeentelijke adviescommissie voldoen we aan de minimale vereisten van de Omgevingswet.

Met dit voorstel en de bijbehorende notitie wordt de raad meegenomen in de uitgewerkte denkrichting voor de gemeentelijke adviescommissie omgevingskwaliteit in de gemeente Dalfsen. Met het instellen van een gemeentelijke adviescommissie voldoen we aan de minimale vereisten van de Omgevingswet, waarbij minimaal is voorzien in de disciplines cultuurhistorie, bouw- en architectuurhistorie, restauratie, landschap en stedenbouw. Naast de gemeentelijke adviescommissie wordt separaat een stadsbouwmeester en ervenconsulent ingesteld om te adviseren over ruimtelijke kwaliteit (van bouwwerken) in de fysieke leefomgeving en die zonedig aan kunnen schuiven bij complexe initiatieven en/of bij beleidsontwikkelingen.

1.2 Met het instellen van een gemeentelijke adviescommissie zijn we voorbereid op de komst van de Omgevingswet.

Met het instellen van een gemeentelijke adviescommissie zijn we vroegtijdig voorbereid op de komst van de Omgevingswet. Nadat de Omgevingswet in werking is getreden gaat de gemeentelijke adviescommissie van start.

1.3 Een beleidsneutrale overgang naar de Omgevingswet dient als helder uitgangspunt.

Uitgangspunten bij de voorbereidingen op de inwerkingtreding van de Omgevingswet zijn helderheid voor onze inwoners, het bestuur en de organisatie, anticiperen op wijzigingen in de landelijke wetgeving en zorgvuldigheid. In dit besluit is daarom gewerkt vanuit het standpunt om zoveel mogelijk beleidsneutraal over te gaan. Voorgesteld wordt om naast deze adviescommissie separaat een stadsbouwmeester en ervenconsulent aan te stellen om advies uit te laten brengen over de ruimtelijke kwaliteit van gebouwen, waarbij op termijn en na evaluatie kan worden verkend hoe de het lokale adviesstelsel omgevingskwaliteit aan verbreding, integratie en integraliteit kan winnen.

1.4 Een gemeentelijke adviescommissie omgevingskwaliteit sluit aan bij het werken in de geest van de Omgevingswet.

De Omgevingswet gaat uit van een integrale kijk op de fysieke leefomgeving. Daarom wordt geadviseerd om ook het lokale adviesstelsel omgevingskwaliteit zo integraal mogelijk te laten werken. De gemeentelijke adviescommissie zorgt voor een meer gedragen en integrale advisering. Integraal adviseren is makkelijker op het niveau van beleidsopgaven dan op het niveau van een individuele casus, waarbij soms wat strikter naar de (sectorale) regelgeving moet worden gekeken. Daarom wordt voorgesteld om te kiezen voor een gemeentelijke adviescommissie omgevingskwaliteit voor de monumenten, de complexe initiatieven en beleidsontwikkelingen, maar daarnaast de stadsbouwmeester en ervenconsulent de bevoegdheid te geven om bij eenvoudige initiatieven zelfstandig te kunnen adviseren. Hiermee wordt snelheid en flexibiliteit in de besluitvorming behouden.

1.5 De huidige samenwerking met Het Oversticht voor lokale advisering omgevingskwaliteit verloopt naar tevredenheid van ambtelijke organisatie en bestuur.

De huidige advisering omtrent omgevingskwaliteit zijn geheel bij Het Oversticht in Zwolle belegd. Het Oversticht is de enige onafhankelijke regionale partij voor advisering over omgevingskwaliteit in Overijssel en aangesloten bij de Federatie Ruimtelijke Kwaliteit. Het merendeel van de gemeenten in Overijssel (en verder) werkt met Het Oversticht. Vanuit de interne gesprekken die zijn gevoerd, komt naar voren dat de huidige advisering door Het Oversticht als toegevoegde waarde wordt beschouwd. Medewerkers geven aan graag de samenwerking met Het Oversticht onder de Omgevingswet te continueren. Aanbestedingstechnisch zal de continuering van de samenwerking met Het Oversticht op korte termijn worden geregeld.

3.1 De wijziging van het mandaatstatuut is nodig om de raadsbevoegdheid over te dragen naar het college.

Voor inwerkingtreding van de Omgevingswet moet een gemeentelijke adviescommissie zijn ingesteld, de bevoegdheid hiervoor is wettelijk bij de raad belegd volgens artikel 17.9 van de Omgevingswet. Benoeming van de (plaatsvervangend) leden is geregeld in artikel 17.7 van de Omgevingswet. Na het instellen hiervan moeten separaat benoemingsbesluiten worden genomen voor aanstelling van de stadsbouwmeester en ervenconsulent vanaf inwerkingtreding Omgevingswet. Voorgesteld wordt om de benoeming van de (plaatsvervangend) leden te mandateren aan het college. Artikel 156, lid 1 van de Gemeentewet maakt dit mogelijk. Het college heeft dan de bevoegdheid om zelfstandig leden van de gemeentelijke adviescommissie te benoemen en/of te ontslaan. Idem voor de (plaatsvervangend) stadsbouwmeester en de (plaatsvervangend) ervenconsulent. Hiermee wordt snelheid en flexibiliteit geboden en hoeft de raad niet elke keer opnieuw bevestigd te worden voor benoemingen en/of verlenen van ontslag.

Kanttekeningen en risico's

1. Door te kiezen voor het minimale vereiste voor aanstelling van een gemeentelijke adviescommissie alleen voor de monumentenactiviteiten met daarnaast een separate stadsbouwmeester en ervenconsulent bestaat het risico dat de advisering aan integraliteit verliest. Dit wordt voorkomen door voortzetting van de samenwerking bij Het Oversticht waarbij alle advisering onder 1 dak zit en een werkwijze te creëren waarbij de stadsbouwmeester en ervenconsulent de bevoegdheid krijgen om bij complexe initiatieven en beleidsontwikkelingen aan te schuiven bij de gemeentelijke adviescommissie.
2. Door nu al te kiezen voor een voortzetting van de samenwerking met Het Oversticht, worden andere mogelijke adviespartijen buiten spel gezet. Het Oversticht is echter de enige onafhankelijke regionale partij voor advisering over omgevingskwaliteit in Overijssel en aangesloten bij de Federatie Ruimtelijke Kwaliteit. Het merendeel van de gemeenten in Overijssel (en verder) werkt met Het Oversticht. Daarnaast wordt de samenwerking met Het Oversticht in Dalfsen als goed ervaren. Daarom kiezen we voor een voortzetting van deze samenwerking en sturen we op het verder uitwerken van de gemeentelijke adviescommissie samen met Het Oversticht.

Alternatieven:

Iedere gemeente (met rijksmonumenten) is verplicht om een gemeentelijke adviescommissie omgevingskwaliteit in te stellen voor inwerkingtreding van de Omgevingswet. Hoe deze gemeentelijke adviescommissie eruit komt te zien en of verdere lokale omgevingsadvisering wordt geïntegreerd is aan gemeenten zelf. De volgende varianten zijn mogelijk:

1. Minimale variant: gemeentelijke adviescommissie omgevingskwaliteit voor (rijks)monumenten.
2. Gemeentelijke adviescommissie omgevingskwaliteit voor (rijks)monumenten en daarnaast aparte dienstverleningsovereenkomsten voor de stadsbouwmeester en/of de ervenconsulent.
3. Integrale gemeentelijke adviescommissie omgevingskwaliteit voor (rijks)monumenten, welstand en erventransitie.
4. Integrale gemeentelijke adviescommissie omgevingskwaliteit voor (rijks)monumenten, welstand en erventransitie, incl. advisering over beleidsopgaven.
5. Integrale gemeentelijke adviescommissie omgevingskwaliteit voor (rijks)monumenten, welstand en erventransitie, waarbij de stadsbouwmeester en ervenconsulent gemachtigd worden om bij eenvoudige initiatieven zelfstandig te mogen adviseren.
6. Integrale gemeentelijke adviescommissie omgevingskwaliteit voor (rijks)monumenten, welstand en erventransitie, waarbij de stadsbouwmeester en ervenconsulent gemachtigd worden om bij eenvoudige initiatieven zelfstandig te mogen adviseren, incl. advisering over beleidsopgaven.
7. Bovenstaande incl. verregaande verbreding en integratie van advisering (o.a. adviseurs energie, gezondheid en veiligheid).

Geadviseerd wordt om in eerste instantie te kiezen voor een beleidsneutrale variant 2, waarbij op termijn en na evaluatie kan worden verkend hoe de het lokale adviesstelsel omgevingskwaliteit aan verbreding, integratie en integraliteit kan winnen.

Duurzaamheid:

Niet van toepassing.

Financiële dekking:

Implementatiekosten

De implementatiekosten voor de gemeentelijke adviescommissie omgevingskwaliteit zijn minimaal. Eventuele externe kosten (tot een maximum van € 10.000,-) worden bekostigd uit het budget Omgevingswet (8810020). Dit past binnen de begroting.

Tarieven voor advisering door de gemeentelijke adviescommissie.

Voor de advisering door de gemeentelijke adviescommissie omgevingskwaliteit worden kosten in rekening gebracht door Het Oversticht. Ook op dit moment betalen wij deze kosten. De tarieven van Het Oversticht hangen samen met onze leges. Over tarieven en doorwerking in de leges zijn nadere afspraken gemaakt met Het Oversticht en uitgewerkt in de dienstverleningsovereenkomst. De kosten worden 1 op 1 doorberekend aan de initiatiefnemers.

Communicatie:

Met Het Oversticht is contact geweest om de denkrichting voor de gemeentelijke adviescommissie verder vorm te geven.

Vervolg:

Na besluitvorming in de raad zal na de inwerkingtreding van de Omgevingswet de gemeentelijke adviescommissie in die samenstelling gaan functioneren.

Het college zal op grond van artikel 156, lid 1 Gemeentewet een besluit moeten nemen op de benoeming van (plaatsvervangend) leden en/of het verlenen van ontslag van leden. Tevens zal het college op grond van artikel 160, lid 1 Gemeentewet de gewijzigde dienstverleningsovereenkomst, de werkwijze en tarieven moeten vaststellen en de voorgaande dienstverleningsovereenkomst, werkwijze

en tarieven intrekken. De gemeentelijke adviescommissie stelt voor zichzelf een reglement van orde op en handelt hiernaar.

Als de betreffende kandidaten zijn benoemd, zal een afschrift van het besluit worden verstuurd aan Het Oversticht en zal vanaf inwerkingtreding Omgevingswet de dienstverlening worden voortgezet onder de minimale vereisten van de Omgevingswet.

Bijlagen:

1. Notitie gemeentelijke adviescommissie omgevingskwaliteit: verkenning en advies;
2. Verordening op de gemeentelijke adviescommissie omgevingskwaliteit gemeente Dalfsen 2022;
3. 3^e Wijziging delegatie- en mandaatstatuut gemeenteraad Dalfsen 2021.

Burgemeester en wethouders van Dalfsen,

de burgemeester,
drs. E. van Lente

de gemeentesecretaris /algemeen directeur,
ing. S.A.D.C. van Geffen

Raadsbesluit

De raad van de gemeente Dalfsen;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 11 januari 2022, nummer 1379;

gelet op artikel 156, eerste lid en artikel 160, eerste lid van de Gemeentewet en de artikelen 17.7 en 17.9 van de Omgevingswet;

b e s l u i t :

1. Kennis te nemen van de 'Notitie gemeentelijke adviescommissie Omgevingskwaliteit, verkenning en advies'.
2. De verordening op de gemeentelijke adviescommissie omgevingskwaliteit gemeente Dalfsen 2022 vast te stellen.
3. De 3e wijziging delegatie- en mandaatstatuut gemeenteraad Dalfsen 2021 vast te stellen.

Aldus besloten door de raad van de gemeente Dalfsen in zijn openbare vergadering van 28 februari 2022.

De raad voornoemd,

de voorzitter,
drs. E. van Lente

de griffier,
J. Leegwater MSc